

Działania prowadzone w ramach funkcjonowania sieci Centrów Informacji Gospodarczej

PATRYCJUSZ ROZPIĄTKOWSKI, BIURO INFORMACJI KREDYTOWEJ S.A.

Od prawie trzech lat funkcjonują w Polsce Centra Informacji Gospodarczej (CIG). Trzy podmioty porozumienia (Związek Banków Polskich, Biuro Informacji Gospodarczej InfoMonitor i Biuro Informacji Kredytowej) postanowiły jeszcze aktywniej wspierać i propagować bezpieczeństwo i przejrzystość obrotu gospodarczego w Polsce – w tym celu powołały sieć CIG. Po kilku latach doświadczeń można z całą pewnością stwierdzić, że idea i pomysł zbudowania takiej sieci były jak najbardziej słuszne.

Placówki Centrów Informacji Gospodarczej zlokalizowane są w 8 miastach w całej Polsce, pracuje w nich kilkudziesięciu profesjonalnie przygotowanych doradców. Dzięki temu przedsiębiorstwa w danym regionie, jednostki administracji publicznej, spółdzielnie mieszkaniowe, gazownie, elektrownie, wodociągi i inne podmioty gospodarcze mają możliwość dotarcia do informacji, które jeszcze do niedawna dostępne były jedynie dla instytucji finansowych, głównie dla banków.

Miliony informacji

Dlaczego działania prowadzone przez CIG są tak ważne i pożyteczne dla całej gospodarki? Przede wszystkim dlatego, że dają dostęp przedsiębiorcom do informacji zgromadzonych w bazach Biura Informacji Kredytowej, Związku Banków Polskich i Rejestru Dłużników Biura Informacji Gospodarczej InfoMonitor. Dzięki kompletności informacji zawartych w tych bazach otrzymujemy narzędzia do podejmowania skutecznych decyzji biznesowych. Obecnie baza Biura Informacji Kredytowej zawiera informacje o 85 mln rachunków należących do 23 mln osób i jest jedyną tego typu bazą informacji w Polsce. Dodatkowo w bazach prowadzonych przez Związek Banków Polskich i BIG InfoMonitor znajdują się kolejne miliony informacji – zarówno o skradzionych dokumentach tożsamości, jak i nierzetelnych dłużnikach. Biuro Informacji Gospodarczej

InfoMonitor jest jedynym BIG-iem w Polsce, który ma bezpośredni dostęp do danych zgromadzonych w BIK i ZBP i udostępnia te informacje współpracującym z nim przedsiębiorcom oraz instytucjom – zarówno z sektora publicznego, jak i prywatnego.

Podmiot gospodarczy, który chce nawiązać współpracę z BIG InfoMonitor musi tylko skontaktować się bądź to bezpośrednio z centralą, bądź z wybranym przedstawicielem z CIG-u w regionie, w którym prowadzi on działalność i podpisać umowę o współpracy. Dzięki temu będzie mógł sprawdzić rzetelność płatniczą swoich obecnych i potencjalnych kontrahentów, a także zgłaszać dłużników do Rejestru Dłużników BIG InfoMonitor. W przypadku już istniejących zaległości ich zgłoszenie sprawi, że wiedza o tych zobowiązaniach dotrze bezpośrednio do banków i innych podmiotów, które korzystają z opisanego systemu wymiany informacji finansowej. Dzięki temu prawdopodobieństwo spłaty długu znacznie wzrasta.

Istotnym elementem który dodatkowo zwiększa bezpieczeństwo obrotu gospodarczego są również ostatnie zmiany w prawie. 14 czerwca 2010 roku weszła w życie nowelizacja ustawy o udostępnianiu informacji gospodarczych i wymianie danych gospodarczych. Wspomniana nowela w pierwszym rządzie poszerza katalog podmiotów uprawnionych do zgłaszania informacji do BIG-ów m.in. o osoby fizyczne. Do tej pory nie miały

one takiej możliwości. Obecnie osoba fizyczna może dokonać takiego wpisu jeżeli posiada sądowy tytuł wykonawczy. Dodatkowo ustawa umożliwia zgłaszanie do BIG-ów swoich dłużników wierzycielom wtórnym, na przykład firmom windykacyjnym.

Podstawowy warunek, aby móc dokonać takiego zgłoszenia, to posiadanie sądowego tytułu wykonawczego, który w toku postępowania, nawet gdy odbyło się ono w trybie nieprocesowym, rozwiewa wątpliwości co do istnienia wymagalnego zobowiązania. Poza tym dług musi spełniać ustawowe wymagania, które definiują, czym jest informacja gospodarcza, chodzi między innymi o ustalone limity takiego długu – minimum 200 zł w przypadku osób fizycznych i minimum 500 zł dla osób prawnych. Dzięki takim właśnie pozytywnym zmianom w prawie zwiększa się przejrzystość obrotu gospodarczego i zwiększa się skuteczność działań Biura Informacji Gospodarczej InfoMonitor. Innym przykładem zmian w prawie było wprowadzenie możliwości zgłaszania przez jednostki samorządu terytorialnego informacji o dłużnikach alimentacyjnych. Tylko w ciągu ostatniego roku 1500 gmin nawiązało współpracę z BIG InfoMonitor, a dzięki jego działaniom w skali całego kraju udało się pozyskać informacje gospodarcze o ponad 2 mld zaległych alimentów, z czego odzyskano ponad 0,9 mld zaległych i wcześniej niespłaconych alimentów

Fot. BIK S.A.

Edukacja finansowa

Wieloletnia współpraca wszystkich wymienionych partnerów tworzących sieć CIG zaowocowała tym, że z jednej strony wzrosło – dzięki udostępnianiu nowoczesnych narzędzi zarządzania ryzykiem biznesowym – bezpieczeństwo w obrocie gospodarczym, a z drugiej strony, dzięki intensywnej akcji edukacyjno-informacyjnej prowadzonej wśród wszystkich grup społecznych możliwe stało się przeciwdziałanie różnym negatywnym procesom zachodzącym w gospodarce, jak chociażby nadmiernemu zadłużaniu się konsumentów.

Problem nadmiernego zadłużania się konsumentów zidentyfikować można było dzięki informacjom zgromadzonym w bazach BIK, gdzie przekazywane są dane o kredytobiorcach. Obecnie w Polsce mamy prawie 150 tys. osób nadmiernie zadłużonych, czyli takich, które posiadają ponad 10 czynnych zobowiązań, a suma wszystkich zaległości z tego tytułu wynosi prawie 19 mld zł. Natomiast dzięki sieci CIG mamy możliwość ciągłego edukowania społeczeństwa, jak bardzo ryzykowne jest nadmierne zadłużanie się i co należy zrobić, aby tego typu problemów uniknąć.

Osoby, które decydują się świadomie wpaść w spiralę zadłużenia, muszą być w pełni świadome, jakie jest tego ryzyko

i jakiego rodzaju koszty, nie tylko finansowe, będą ponosiły w związku z zaistniałą sytuacją. Właśnie w celu szerzenia praktycznej wiedzy finansowej Biuro Informacji Kredytowej wspólnie ze Związkiem Banków Polskich, Krajową Izbą Rozliczeniową i Biurem Informacji Gospodarczej InfoMonitor postanowiło włączyć się w projekt edukacyjny, którego jednym z elementów jest edukacja finansowa społeczeństwa. Między innymi poprzez sieć Centrów Informacji Gospodarczej upowszechniana będzie wiedza o tym, jak z jednej strony przeciwdziałać nadmiernemu zadłużaniu się, a z drugiej strony, jak każdy z nas może budować swoją pozytywną historię kredytową, swój pozytywny paszport finansowy.

Do legitymowania się takim pozytywnym paszportem finansowym wystarczy wyrażenie zgody na przetwarzanie naszych danych osobowych po wygaśnięciu zobowiązania kredytowego. Możemy to zrobić w każdej chwili, na przykład w momencie podpisywania umowy kredytu, podczas jego spłacania, a także już po jego spłacie. Dzięki temu informacja o tym, że dobrze spłacaliśmy nasze wcześniejsze kredyty będzie dostępna dla banków i SKOK-ów, a osoba starająca się o kolejny kredyt dodatkowo uwiarygodni się przed bankiem. Pokaże, że jest

rzetelnym płatnikiem i uczciwym partnerem w biznesie.

Ważnym elementem dbałości o swoją tożsamość finansową jest również możliwość pobrania bezpłatnego raportu z BIK, tzw. informacji ustawowej. Każdy Polak może sprawdzić raz na pół roku, jakie informacje o nim znajdują się w bazach Biura Informacji Kredytowej. Pobierając natomiast tzw. raport o sobie, osoby fizyczne mają możliwość sprawdzenia w każdej chwili, czy dane o nich są odpowiednio aktualizowane. Wiele osób wykorzystuje raporty do weryfikacji tego, czy poręczone przez nich zobowiązanie jest prawidłowo regulowane lub – w przypadku zagubienia dokumentu tożsamości – czy nikt nie próbował posłużyć się tymi danymi w celu wyłudzenia kredytu. Coraz więcej osób pobiera raporty w celu zaprezentowania ich pracodawcy, który udziela na przykład pożyczek na potrzeby mieszkaniowe lub innego rodzaju zwrotną pomoc finansową.

Oczywiście podejmowanych wspólnie z siecią Centrów Informacji Gospodarczej działań jest dużo więcej niż tych opisanych powyżej, pracujemy na bardzo wielu płaszczyznach i mimo satysfakcjonujących nas wyników zdajemy sobie też sprawę, jak dużo pracy jest jeszcze przed nami. ■